

12. Yakovleva, L. A (2011) Mobil'na skul'ptura Mizyna: typolohiya, tekhnolohiya, khudozhnya stylistyka. [Mizin mobile sculpture: typology, technology, artistic stylistics]. In: *Kamyana doba Ukrainy. [The Stone Age of Ukraine]* (vol.14, pp. 124–132) [in Ukrainian]
13. Neumann, S.K. (1970). Dejiny jeny. Popularne sociologicke, etnologicke a kulturno-historicke kapitoly. Zviazok druhuj: jena staroveky [History of women. Popular sociological, ethnological and cultural-historical chapters. Bundle of species: an ancient woman]. Bratislava: Epocha [in Slovak].
14. Sajt «Ancient Wisdom» [Site of «Ancient Wisdom»] www.ancient-wisdom.com. Retrieved from: <http://www.ancient-wisdom.com/francechauvet.htm> [in English].
15. Profil' doslidnyka Daniel Verbracht u sots. merezhi <https://www.facebook.com>. [Profile of researcher Daniel Verbracht on the social network www.facebook.com]. Retrieved from: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10214680342434622&set=pb.1605318528.-2207520000.&type=3&theater> [in English].
16. Zobrazhennia z vil'noi elektronnoi entsyklopedii «en.wikipedia.org» [Images from the free electronic encyclopedia «en.wikipedia.org»] en.wikipedia.org. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Baubo#/media/File:Baubo_figurine.jpg [in English].

Goshchitsky A. V. Depiction of the conflict between psychic and bodily aspects in ancient art. Primeval Paleolithic art depicts the most intimate sides of life of primitive people, their views of the universe and themselves. Romantic feelings and amorousness represent an emotional part of human love. The other side of love is physical sensuality, sexuality, and we suggest that it is for their expression that our ancestors created female images. The majority of Paleolithic Venuses have no facial features, the front parts of their heads are smoothed. Yet the most extreme cases of such human ‘impersonality’ is the depiction of the lower part of a female body, from a belly to legs. The most interesting examples of such type were created at two famous sites – Angles-sur-l’Anglin and Chauvet-Pont-d’Arc Cave. The analogues of the abovementioned Paleolithic images can be found also at later sites as well as in modern culture. Similar female images were discussed by Sigmund Freud. Ancient figures of Baubo, modern caricatures and subconscious fantasies in some forms of neurosis can be a sign of disguising the conflict between sexuality and human individuality. In the cases defined by Freud, the given phenomena seem to be striving to express themselves in a distorted way as a rudiment of the psyche. Based on these arguments, I suggest that both Paleolithic and later arts depict the struggle between psychic and bodily aspects of human existence, which are two poles of one and the same soul.

Keywords: psychology of art, primitive art, «Paleolithic Venus», Baubo, Showe, Angles-sur-Anglen, psychology of perception, human individuality, sexuality.

Отримано 27.01.2020

УДК 159.9

Гулько Юлія Анатоліївна

ПРОБЛЕМАТИКА ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ ТВОРЧОЇ КОНСТРУКТОЛОГІЇ

Гулько Ю. А. Проблематика підготовки дитини до школи в контексті творчої конструктології. У психологічній науці завжди у різних ступенях був присутній конструктивістський підхід, а на даний момент він є найперспективнішим напрямом досліджень. Спираючись на загальні положення теорії конструктивізму, важливо включати в загальну систему підготовки дітей до школи такий вид діяльності як конструювання, тим самим

забезпечуючи розвиток вміння створювати різні смислові конструкти як у предметно-практичній так і у внутрішній розумовій діяльності. Включення у систему підготовки дітей до школи навчання конструюванню за системою КАРУС дозволяє розвивати всі складові такого психологічного конструкту як готовність дитини до школи. Вміння переносити аналоги і різноманітні варіанти комбінацій у нові соціальні та пізнавальні ситуації дозволяє дошкільникам краще адаптуватися до умов шкільного навчання. У діяльності конструювання, що здійснюється згідно із методикою КАРУС, розвивається довільність психічних процесів, створюються передумови розуміння нового учбового матеріалу за аналогією, розвивається семиотична функція психіки. Все це сприятиме більш глибокому і збагаченому формуванню у дитини внутрішньої позиції школяра.

Ключові слова конструювання, творча конструкторологія, готовність дитини до школи, методика КАРУС.

Гулько Ю. А. Проблематика подготовки ребенка к школе в контексте творческой конструкторологии. В психологической науке всегда в разных степенях присутствовал конструктивистский подход, а сейчас он является самым перспективным направлением исследований. Опираясь на общие положения теории конструктивизма, важно включать в общую систему подготовки детей к школе такой вид деятельности как конструирование, тем самым обеспечивая развитие умения создавать различные смысловые конструкты как в предметно-практической так и во внутренней мыслительной деятельности ребенка. Включение в систему подготовки детей к школе обучения конструированию по системе КАРУС позволяет развивать все составляющие такого психологического конструкта как готовность ребенка к школе. Умение переносить аналоги и разнообразные варианты комбинаций в новые социальные и познавательные ситуации позволяет дошкольникам лучше адаптироваться к условиям школьного обучения. В деятельности конструирования по методике КАРУС развивается произвольность психических процессов, создаются предпосылки понимания нового учебного материала по аналогии, развивается семиотическая функция психики. Все это способствует более глубокому и обогащенному формированию у ребенка внутренней позиции школьника.

Ключевые слова: конструирование, творческая конструкторология, готовность ребенка к школе, методика КАРУС.

Вступ. Проблематика готовності дитини до школи вважається класичною у віковій та педагогічній психології. З одного боку, ця тема вважається значною мірою розробленою. На сьогодні існує загальноприйняте визначення готовності дитини до школи і, якщо виключити різні стилістичні відмінності, під готовністю дитини до школи розуміється системна характеристика психічного розвитку старшого дошкільника, що включає необхідний рівень розвитку його інтелектуальної, емоційно-вольової та соціально-особистісної сфер. Фахівці можуть акцентувати більшу увагу на одному з цих компонентів, але системна загальна їх важливість визнається як вітчизняними, так і зарубіжними психологами. При цьому кожна психологічна сфера детально описана, виділені її структурні складові та визначено функціональні характеристики кожного психічного процесу або стану. На основі досліджень проблематики шкільної зрілості (Д. Б. Ельконін, Л. І. Божович, Н. Й. Гуткіна, О. Є. Кравцова, Т. О. Пироженко та ін) розроблені широко відомі тестові методики, що визначають ступінь готовності дитини до школи, також розроблені психолого-педагогічні програми, що дозволяють успішно готувати дітей до шкільного навчання [3].

Однак шкільна практика свідчить, що кількість здорових дітей, що погано адаптуються до шкільного навчання, які терплять невдачі в школі на першому році, а за сучасних умов реформування початкової освіти, скоріше на другому році навчання, залишається колишнім з року в рік. Отже, психологами не враховується ще якась важлива складова, що впливає на шкільну зрілість дитини. В останній час вийшов ряд робіт (І. М. Біла, Н. А. Ваганова, Н. М. Латиш, Н. В. Медведєва, Т. М. Третьак), що показують важливу роль конструкторологічних здатностей дошкільника і молодшого школяра, роль здатностей як до предметно-практичного так і образного, розумового (внутрішнього) конструювання осмисленого цілого з блоків і частин. Спонтанні прояви творчого конструювання можна спостерігати як в пізнавальній, так і в їх соціальній діяльності [7]. Виходячи зі сказанного, ми можемо припустити, що розвиток здатностей дітей до різноманітного конструювання сприяє підвищенню рівня шкільної зрілості, допомагає дитині адаптуватися до нових умов школи, вибудовуючи нові смислові конструкції як в пізнавальній, так і соціальних сферах. Розгляду цього питання і присвячена дана публікація.

Виклад основного матеріалу. Під конструюванням розуміється побудова чого-небудь з блоків або частин. Як показує практика, досвід конструювання обумовлює розвиток у дітей умінь вибудовувати різні смислові предметно-практичні, наочно-образні або внутрішні розумові смислові конструкти. Положення про конструюючий характер пізнання особливо активно розробляється в психологічній науці останні десятиліття (В. О. Моляко, В. Ф. Петренко, М. В. Фалікман та ін.). Йдеться про конструювання (вибудовування) суб'єктом своєї діяльності і конкретних нових предметів або образів (предметних конструктів), але також йдеться про конструювання нових когнітивних структур і функцій [7]. Ретроспективний погляд на психологічну науку за останнє сторіччя показує, що всі істотні розробки, особливо спрямовані на розвиток або формування психічних функцій, в більшій чи меншій мірі можуть розглядатися як конструктивістські. В контексті біолого-психологічної концепції Ж. Піаже вся психічна діяльність конструюється суб'єктом за законами, закладеним в ньому біологічно. А в контексті культурно-історичної концепції Л. С. Виготського і його послідовників, психічна діяльність так само будується за законами, що склалися в ході історії людства, зокрема того культурного середовища, в якому суб'єкт розвивається, але ці закони також піддаються трансформаціям і в процесі подальшого культурно-історичного розвитку суспільства конструюються нові. Згідно з автором теорії особистісних конструктів Дж. Келлі, особистість організує і впорядковує свій суб'єктивний досвід з опорою на індивідуальну систему біополярних шкал – «конструктів». Їх полярність забезпечує множинне осмислення однієї реальності. Згідно Дж. Келлі, кожна людина виступає як автор свого розуміння реальності [8].

Згідно з В. Т. Кудрявцевим вся культура виступає для дитини, що розвивається не як сукупність суспільно еталонізованих знань, умінь і нави-

чок, а як відкрита багатовимірною системою проблемно-творчих завдань. Вирішуючи ці задачі, дитина не тільки створює свою пізнавальну творчу діяльність і на кожному етапі цієї діяльності створює суб'єктивно новий продукт (результат) у вигляді знань, умінь. В першу чергу, дитина виступає таким суб'єктом, який проробляє власний авторський розумовий шлях створення нових для себе знань, які вже до нього об'єктивно існують в його культурному середовищі. Іншими словами, дитина виступає як автор процесу своєї діяльності (предметно-практичної, образотворчої, ігрової та ін.), так і продукту своєї авторської діяльності [4]. Згідно з самими радикальними теоріями конструктивізму в когнітивній психології (див. огляд зроблений М. В. Фалікман) суб'єкт активно конструює і переконструює системи своїх знань. І ці функції психіки «працюють» не на те, що б об'єктивно відображати реальність, а що б максимально адаптуватися до неї (Ж. Піаже). По відношенню до проблематики сприйняття і пам'яті в контексті конструктивістського підходу, сформована думка про те, що образи не відбиваються, а потім витягуються як непорушні відбитки, а кожен раз вибудовуються заново завдяки активності психіки суб'єкта, яка відіграє таку ж роль як і об'єктивний вплив на неї ззовні [8].

У теорії діяльності, що активно розроблялась за радянських часів, будь-який психічний процес розглядається як діяльність спрямована на пізнання, перебіг якої обумовлюється суб'єктивним (психічним) і об'єктивним зовнішнім факторам (наприклад, це роботи Д. Б. Богоявленської, А. В. Брушлинського, Л. А. Венгера, А. В. Запорожця, В. П. Зінченко, Г. С. Костюка, В. Т. Кудрявцева, О. М. Матюшкіна, В. О. Моляко, А. В. Петровського, М. Н. Подд'якова, Я. О. Пономарьова, В. Н. Пушкіна, С. Л. Рубінштейна, С. Д. Смирнова, О. К. Тихомирова, Д. І. Фельдштейна та ін.). Навіть в роботах такого методолога радянської науки як О. М. Леонт'єв, мова йде про побудову образу. І незважаючи на домінуючі в радянській науці методологічні положення, що відзначають відбивну природу психіки, таке трактування зближується з конструктивістською теорією, адже в роботах цих авторів акцент робився на вибірковості і активному характері психічного.

М. О. Бернштейн у своїй видатній роботі про рівні побудови рухів показує як будуються рух людини щодо того, яка рухова задача поставлена. При цьому не тільки найвищий «когнітивний» рівень побудови осмисленого руху, але і більш низькі рівні, здійснюються за «логікою» побудови, «логікою» конструювання руху [1].

Окремої уваги, на нашу думку, заслуговує наукова система П. Я. Гальперіна про поетапне формування розумових дій. В ній йдеться про формування у дитини умінь будувати свої дії спочатку з великою опорою на різні схеми, орієнтири, а потім і орієнтуючись на узагальнені абстрактні зразки. За словами Л. Ф. Обухової мова йде про «побудову психічного явища з наперед заданими властивостями» [6]. Сам успіх розумових дій забезпечується повнотою орієнтування, по якій він будується. На прикладі формування у дітей простої системи наукових понять П. Я. Гальперін

показує схему побудови (!) нового знання в застосуванні його до розв'язку задач. Досвід такого побудови розумових дії забезпечує не тільки інтелектуальний розвиток, але і більш цілісно - психічний. Зближуються з конструктивістськими розробки Е. О. Фарапонової присвячені розвитку конструктивно-технічної діяльності дітей. Наймасштабніші дослідження конструктивної діяльності у радянській науці, розпочато Т. В. Кудрявцевим. Вивчаючи те, як розв'язуються конструктивно-технічні задачі, він закладає основи проблемного, розвиваючого навчання. Їм показано як під час розв'язку задач під керівництвом педагога, учень не просто здобуває знання, він виробляє (конструює) свої способи їх придбання. А в процесі проблемного навчання ці способи робляться все більш узагальненими. Т. В. Кудрявцевим по суті був створений алгоритм побудови пізнавальної діяльності учня.

В українській психології перші конструкторологічні розробки були зроблені в середині минулого століття. Сюди в першу чергу потрібно віднести роботи Є. О. Мілеряна присвячені розробкам технологічної системи формування загальношкільних професійних умінь. Власне, саме в його роботах в середині минулого століття зазвучало слово «технологія» формування. Наймасштабнішими в українській психологічній науці стали розробки В. О. Моляко присвячені творчому конструюванню. Зокрема, створена ним діагностично-тренінгова система КАРУС дозволяє навчати будувати різні конструкти використовуючи певні розумові стратегії. Закладені ним методологічні основи творчої конструкторології стали основою для подальших прикладних і теоретичних розробок в самих різних професійних сферах діяльності людини. На особливу увагу заслуговує виділені їм особливості конструювання цілісних об'єктів з різноманітних структур і функцій в ускладнених умовах [5].

Як можна побачити, конструктивістський підхід завжди був присутній в психологічній науці в різних ступенях, а на даний момент він є найперспективнішим напрямом досліджень. Спираючись на загальні положення теорії конструктивізму, важливо, на нашу думку, включати в загальну систему підготовки дітей до школи такий вид діяльності як конструювання, тим самим забезпечуючи розвиток вміння створювати різні смислові конструкти як у предметно – практичній так і у внутрішній розумовій діяльності.

Особливо важливим при цьому є навчання дітей вмінню конструювати в єдиному смисловому цілому різні структури і функції відомих дитині об'єктів в різних видах його дитячої діяльності - ігровий, образотворчої, комунікативної, спортивної та ін. Таку можливість дає адаптована, в тому числі і до дітей дошкільного віку, система КАРУС. Саме навчання старших дошкільників за цією системою пошуку аналогів, комбінуванню і реконструюванню різних структур і функцій, дозволяє розвивати всі складові такого психологічного конструкту як готовність дитини до школи. Адже досвід структурного і функціонального конструювання дозволяє суб'єкту переносити відомі йому структури і функції на нові об'єкти і по ним розуміти їх. Пе-

ренесення різноманітних аналогів, їх комбінацій і реконструкцій в нові умови дозволяє успішно адаптуватися до нових умов шкільного навчання вчорашньому дошкільнику.

Проведені нами дослідження дозволяють побачити, що у процесі конструювання, особливо в процесі заданого пошуку аналогів, пошуку варіанту комбінацій і реконструкцій, у дошкільнят розвивається довільність психічних процесів на яку, як на необхідну передумову успішного навчання, вказували всі дослідники проблематики шкільної зрілості (Божович Л. І., Гуткіна Н. І., Ельконін Д. Б.).

Згідно з Д. Б. Ельконіним, готовність дитини до школи передбачає, серед інших рівних, таку передумову до навчальної діяльності, як орієнтування на систему правил в роботі. Тобто на таку систему об'єктивних орієнтирів, за якими дитина може самостійно будувати свою діяльність. У сучасній дошкільній педагогіці і психології вказується, що орієнтуватися на систему правил дошкільнята найкраще навчаються у грі. На нашу думку в рівній мірі дошкільнята вчать орієнтуватися на систему правил і в процесі предметно-практичного конструювання, і це підтверджено низкою наших досліджень [2].

Так само важливою передумовою навчання в школі є вміння виконувати інструкції і працювати за зразком. Таке вміння розвивається найкраще в процесі навчання дошкільнят такої діяльності як пошук аналогів або аналогізуванню і комбінуванню знайдених аналогів. Починаючи від простого наслідувального предметно-практичного конструювання діти успішно навчаються більш складним образним формам пошуку аналогів і їх комбінацій, а далі і більш складним розумовим формам такої внутрішньої діяльності як розуміння нових знань за аналогією.

Н. Г. Салминою виділений такий важливий показник психологічної готовності до школи як сформованість семіотичної функції [3]. І треба сказати, що ігрова діяльність дійсно більше інших видів дитячої діяльності сприяє розвитку заміщення одних об'єктів іншими, знаковими, символічними об'єктами. Однак, наші спостереження за дітьми у процесі створення ними конструкцій з геометричних фігур, синельного дроту, блоків Лего, різноманітного бросового матеріалу тощо, свідчать що відбувається не лише прояв, але і суттєве збагачення семіотичної функції. Саме оперування в процесі конструювання знаком або символом як реальним об'єктом, дозволяє розвивати не тільки предметно практичні або наочно - образні форми конструювання а й створювати передумови виходу на конкретні види понятійного конструкторського мислення. Крім того, досвід заміщення структур і функцій знаками або символами дозволяє виводити конструювання на нові абстрактні рівні і наближати його до внутрішніх розумових форм.

Висновки. Конструктивістський підхід завжди був присутній у різних ступенях у вітчизняній психологічній науці, а на даний момент він є найперспективнішим напрямом досліджень. Спираючись на загальні положення теорії конструктивізму, важливо включати в загальну систему підготовки дітей до школи такий вид діяльності як конструювання, тим са-

ним забезпечуючи розвиток вміння створювати різні смислові конструкти як у предметно – практичній так і у внутрішній розумовій діяльності. Включення у систему підготовки дітей до школи навчання конструюванню за системою КАРУС дозволяє розвивати всі складові такого психологічного конструкту як готовність дитини до школи. Вміння переносити аналогі і різноманітні варіанти комбінацій у нові соціальні та пізнавальні ситуації, дозволяє дошкільникам краще адаптуватися до умов шкільного навчання. У діяльності конструювання, що здійснюється згідно із методикою КАРУС, розвивається довільність психічних процесів, створюються передумови розуміння нового учбового матеріалу за аналогією, розвивається семіотична функція психіки. Все це сприятиме більш глибокому і збагаченому формуванню у дитини внутрішньої позиції школяра.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Бернштейн Н.А.* О построении движений М.: Медгиз, 1947, 254 с.
2. *Гулько Ю. А.* Регуляційні механізми перцептивно-мисленнєвої стратегії конструювання молодшими дошкільниками нового об'єкта. Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Т XII: Психологія творчості. Випуск 23. Київ, 2017. С. 60-70.
3. *Гуткина Н.И.* Психологическая готовность к школе. М.: Академический Проект, 2000. 184 с.
4. *Кудрявцев В. Т.* Креативная тенденция в психическом развитии ребенка [Электронный ресурс]. URL: http://www.experiment.lv/rus/biblio/pervie_4tenija/p4_kudrjavcev_2.htm
5. *Моляко В. А.* Творческая конструкторология (пролегомены). К.: Освіта України, 2007. 388с.
6. *Обухова Л. Ф.* Теория П. Я. Гальперина – становление новой отрасли психологии/ [Электронный ресурс]. URL: https://psyjournals.ru/files/32777/kip_2010_4_Obukhova.pdf
7. Стратегии творческой деятельности: школа В. А. Моляко. Киев: Освіта України», 2008, 702 с.
8. *Фаликман М. В.* Методология конструктивизма в психологии познания. Психологические исследования [Электронный ресурс], 2016, Том 9, № 48. URL: <http://www.psystudy.ru/index.php/num/2016v9n48/1305-falikman48.html>

REFERENCES TRANSLITERATED

1. *Bernshtein N. A.* O postroenii dvizhenii M.: Medgiz, 1947, 254 s.
2. *Gulko Yu. A.* Reguliatciini mekhanizmi pertceptivno-mislennevoї strategii konstruiuvannia molodshimi doshkilnikami novogo ob'ekta. Aktualni problemi psikhologii: zbirnik naukovikh prac Institutu psikhologii imeni G.S. Kostiuka NAPN Ukraїni. T. KhII: Psikhologiiia tvorchosti . Vipusk 23. Kiїv, 2017. S. 60-70.
3. *Gutkina N.I.* Psikhologicheskaiia gotovnost k shkole. M.: Akademicheskii Proekt, 2000. 184 s.
4. *Kudriavtcev V. T.* Kreativnaia tendentciia v psikhicheskom razvitii rebenka [Elektronnyi resurs]. URL: http://www.experiment.lv/rus/biblio/pervie_4tenija/p4_kudrjavcev_2.htm
5. *Moliako V. A.* Tvorcheskaia konstruktologiia (prolegomeny). K.: Osvita Ukrainy, 2007. 388s.
6. *Obukhova L. F.* Teoriia P. Ia. Galperina – stanovlenie novoi otrasli psikhologii/ [Elektronnyi resurs]. URL: https://psyjournals.ru/files/32777/kip_2010_4_Obukhova.pdf
7. Strategii tvorcheskoi deiatelnosti: shkola V. A. Moliako. Kiev: Osvita Ukraini», 2008, 702 s.

8. Falikman M. V. Metodologiya konstruktivizma v psikhologii poznaniia. Psikhologicheskie issledovaniia [Elektronnyi resurs], 2016, Tom 9, № 48. URL: <http://www.psystudy.ru/index.php/num/2016v9n48/1305-falikman48.html>

Hulko Yu. A. Problems of preparing a child for school in the context of creative constructology. The constructivist approach has always been present in psychological science in various degrees, and now it is the most promising area of the research. Based on the general provisions of the constructivism theory, it is important to include in the general system of preparing children for school such activities as construction, thereby ensuring the development of the ability to create various semantic constructs in both subject-practical and internal mental activity of a child. The inclusion in the system of preparing children for school of teaching construction according to the KARUS system allows developing all the components of such a psychological construct as the child's readiness for school. The ability to transfer analogs and a variety of combinations to new social and cognitive situations allows preschoolers to better adapt to the conditions of schooling. In the activity of construction using the KARUS method, the arbitrariness of mental processes develops, preconditions for understanding the new educational material by analogy are created, the semiotic function of the psyche develops. All this contributes to a deeper and richer formation in a child of an inner position of the pupil.

Keywords: , creative constructology, child's readiness for school, KARUS method.

Отримано 19.02.2020

УДК 159.9

*Жук Олена Вікторівна
Гульбе Ольга Анатоліївна
Меркулова Ніна Федорівна*

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ - МЕДИКІВ ВНЗ

Жук О. В., Гульбе О. А., Меркулова Н. Ф. Психологічні особливості формування професійної свідомості студентів - медиків ВНЗ. У статті розглядаються психологічні особливості формування професійної свідомості студентів-медиків у вищих навчальних медичних закладах, дається характеристика професійної свідомості як складного особистісного утворення, що розвивається під впливом професійного середовища та участі суб'єкта у навчальній та професійній діяльності. Виділені основні функції професійної свідомості та їх формування у студентів медиків. Дана характеристика працівників медичної сфери. Показано що формування професійної свідомості є основною умовою якісної підготовки студентів-медиків, майбутніх фахівців. Описано, що лікар, як суб'єкт медичної діяльності, повинен бути всебічно розвинений, гуманний, володіти знаннями, навичками, аналітичним мисленням, високою духовністю.

Ключові слова: особистість, свідомість, самосвідомість, професійна свідомість, особистість студента - медика, формування професійної свідомості, функції професійної свідомості, характеристика професійної свідомості, компоненти професійної свідомості, моделі професійної діяльності.

Жук Е. В., Гульбе О. А., Меркулова Н.Ф. Психологические особенности формирования профессионального сознания студентов - медиков ВУЗ. В статье рассматриваются психологические особенности формирования профессионального сознания сту-